

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น เรื่องการบันทึกรายการค้าทางการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม การค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รหัสนักศึกษา 5431402002
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รหัสนักศึกษา 5431402002 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิชาหลักการบัญชีขั้นต้น เรื่องการบันทึกรายการค้าทางการบัญชี โดยใช้หนังสือ การบัญชีขั้นต้น หนังสือของ อำนวย รัตนสุวรรณและอรรพผล ตรีตานนท์ บทที่ 3 เรื่อง การบันทึกรายการค้าทางการบัญชี

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โดยใช้เวลาสอน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 7 กันยายน 2554 และ 14 กันยายน 2554

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยการบัญชีขั้นต้น เรื่องการบันทึกรายการค้าทางการบัญชี
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ข้อสอบแบบปรนัย แบบตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิทยาลัยการบัญชีขั้นต้น เรื่องการบันทึกรายการค้าทางการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2550 และหนังสือเรียน วิชา หลักการบัญชีขั้นต้น เรื่อง การบันทึกรายการค้าทางการบัญชี อำนวย รัตนสุวรรณและอรรณพล ตริตานนท์
 - 1.2 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จากคู่มือแนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546 : 271-279)
 - 1.3 ศึกษาแนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (เลิศชาย ปานมูข. 2552 : เว็บไซต์)
 - 1.4 วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ดังตารางการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้

ตาราง 1 ตารางการวิเคราะห์

แผนการจัด การเรียนรู้	เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	กิจกรรมการวิจัย
บทที่ 3 เรื่อง การ บันทึก รายการค้า ทางการบัญชี	1. หลักการบันทึกบัญชี	1. นักศึกษาสามารถอธิบายได้ ว่ารายการใดจัดประเภทเป็น สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของ เจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย 2. นักศึกษาสามารถอธิบาย และเข้าใจถึงความสัมพันธ์ ของสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วน ของเจ้าของ รายได้ และ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง 3. นักศึกษาสามารถบันทึก และจัดทำงบการเงินได้อย่าง ถูกต้อง 4. นักศึกษาสามารถนำ ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ในการทำงานในสาขาอาชีพ ของคนได้	1. จัดทำแผนการ เรียนการสอน 2. นำแบบทดสอบ ก่อนเรียนให้ นักศึกษาทำ 3. อภิปราย 4. นักศึกษาค้นคว้า และการทำงาน กลุ่ม 5. ให้นักศึกษา นำเสนอ กรณีศึกษา 6. นักศึกษาตอบ คำถามด้วยปาก เปล่า 7. ให้นักศึกษาทำ แบบทดสอบหลัง เรียนอีกครั้ง 8. ประมวลผล

1.5 กำหนดรูปแบบและจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีรายละเอียด
ตามหัวข้อต่อไปนี้

1.5.1 สารสำคัญ

1.5.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลการเรียนรู้)

1.5.3 สารการเรียนรู้

1.5.4 กิจกรรมของผู้เรียนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1.5.4.1 อาจารย์แนะนำทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน แนะนำเกี่ยวกับระเบียบการทำงานกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม แจกวัสดุประสงค์ของบทเรียน และการทำกิจกรรมร่วมกัน

1.5.4.2 อาจารย์นำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้การสอนโดยตรงหรือตั้งประเด็นที่น่าสนใจให้ผู้เรียนอภิปราย

1.5.4.3 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน ประกอบด้วยนักเรียนความสามารถสูง ปานกลาง และความสามารถต่ำ (เก่ง 2 คน – กลาง 2 คน – อ่อน 1-2 คน) แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ทบทวนเนื้อหาที่อาจารย์นำเสนอจนเข้าใจ และผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

1.5.4.4 อาจารย์และนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ อาจารย์ควรอธิบายเพิ่มเติม และนักเรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม และพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงานและอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

1.5.5 สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้จัดกิจกรรมหรือแหล่งเรียนรู้

1.5.6 การวัดและประเมินผลระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการวัดและประเมินผล

1.5.7 บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1.6 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง การบันทึกการขายการค้าทางการบัญชี

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำในเนื้อหาแต่ละขั้นตอนของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ

เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์ ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนในการใช้ภาษา ความครอบคลุมและถูกต้องของเนื้อหาสอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล ความเหมาะสมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.8 จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์นำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น เรื่องการบันทึกการขายการค้าทางการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง และหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ศึกษาคู่มือแนวการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้ วิธีการคัดเลือกข้อสอบ

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษามาจัดทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดย เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้มีสาระการเรียนรู้ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น เรื่อง การบันทึก รายการค้าทางการบัญชี มาใช้ในการจัดทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 สร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการบันทึกรายการค้าทางการบัญชี แบบปรนัย โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยจัดสร้างเป็น 30 ข้อ เพื่อคัดไว้ใช้จริง 20 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จากนั้นนำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมิน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ชุมติเพื่อตรวจประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมี เกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้สูตร IOC เลือกข้อสอบตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ซึ่งแสดงว่า ข้อสอบมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังจริง และอยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรง(สมนึก ภักฤษธานี. 2546 : 218-220)

2.6 นำแบบทดสอบ ไปทดสอบกับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง

2.7 นำคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาระดับความยาก (Difficulty Level) และค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จาก ข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ คัดเลือก 20 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-1.00 ซึ่งพบว่า ได้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.34 – 0.62 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.58 (ภาคผนวก ค)

2.8 นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบ

2.9 จัดพิมพ์และทำสำเนาแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ด้วย แผนการเรียนรู้อย่างเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร และตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 63 - 72)

3.2 การสร้างแบบสอบถามพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ซึ่งมี 5 ระดับ

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาและความเข้าใจ

3.4 ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับภาษาที่ไม่ชัดเจน และปรับให้เหมาะสมกับวัยของนักศึกษา

3.5 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดการทางการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น เรื่องการบันทึกรายการค้าทางการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 32 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ดังนี้

1. ทดสอบความรู้พื้นฐานการเรียนวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น บทที่ 3 เรื่อง การบันทึก รายการค้าทางการบัญชี ก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ

2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชา วิชา หลักการบัญชีขั้นต้น บทที่ 3 เรื่อง การบันทึกการค้าทางการบัญชี โดยจัดการเรียนการสอน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง

3. ทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ทุกครั้งเมื่อมีการสอนเสร็จในแต่ละแผน การเรียนรู้

4. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา หลักการบัญชีขั้นต้น บทที่ 3 เรื่อง การบันทึก รายการค้าทางการบัญชี หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชา หลักการบัญชีขั้นต้น บทที่ 3 เรื่อง การบันทึกรายการค้าทางการบัญชี ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test โดยใช้สูตร The Wilcoxon Matched Pairs Siged – Ranks Test (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2551 : 145)
3. แบบประเมินผลความพึงพอใจนักศึกษาที่เรียนด้วยแผนการจัดการวิชา หลักการบัญชีขั้นต้น บทที่ 3 เรื่อง การบันทึกรายการค้าทางการบัญชี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC
 - 1.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)
 - 1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. t-test